

Správa o výsledku kontrol hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom obcí a samosprávnych krajov vykonaných v 1. polroku 2007

S P R Á V A

o výsledku kontrol hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom obcí a samosprávnych krajov na základe podnetov vykonaných v 1. polroku 2007

1. Úvod

Na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2007 bola vykonaná kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom obcí a samosprávnych krajov s využitím informácií z podnetov, ktoré NKÚ SR prijal po rozšírení svojich kompetencií na oblasť samosprávy.

Účelom kontroly bolo zistiť stav dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami z rozpočtov obcí a samosprávnych krajov a dodržiavania povinností vyplývajúcich z hospodárenia a nakladania s majetkom obcí a samosprávnych krajov.

Hlavným dôvodom zaradenia uvedenej kontrolnej akcie do plánu bol významný nárast počtu podnetov a informácií od občanov, poslancov obecných zastupiteľstiev, zamestnancov samosprávy poukazujúcich na nehospodárne a neefektívne nakladanie s finančnými prostriedkami a majetkom samosprávy.

Kontrolovanými subjektmi boli obce, mestá, fyzické a právnické osoby hospodáriace s prostriedkami z rozpočtov obcí, miest a samosprávnych krajov, resp. hospodáriace a nakladajúce s ich majetkom, ktoré boli vybrané podľa došlých podnetov na základe rizikovej analýzy zohľadňujúcej najmä závažnosť podnetu, jeho dokladovanie, viacnásobné podnety na jeden subjekt a zohľadnenie skutočnosti, že veľký počet menších odľahlých obcí stojí často mimo pozornosti externých orgánov kontroly.

Na výkone kontroly sa podieľali regionálne expozitúry NKÚ SR.

V 1. polroku 2007 boli vykonané a ukončené, vrátane vypracovania správy určenej zastupiteľstvám obcí, miest, resp. VÚC, kontroly v 12 kontrolovaných subjektoch. Kontrolovanými subjektmi bolo deväť malých obcí s počtom obyvateľov do 3000 (Lemešany, Košické Olšany, Horné Hámre, Krušovce, Danová, Podtureň, Bziny, Malá Lodina, Ochodnica), jedna obec do 5 000 obyvateľov Podbrezová, jedno mesto do 10 000 obyvateľov Žarnovica a jedna nezisková organizácia Lux, n.o., Košice hospodáriaca s majetkom a s finančnými prostriedkami Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“).

Táto správa obsahuje informácie o kontrolných zisteniach a poznatkoch získaných z vykonaných kontrol za kontrolované obdobie rokov 2005 a 2006, výber dôležitých zistení v jednotlivých subjektoch priamo súvisiacich s podnetom, ako aj odporúčania na zlepšenie stavu v hospodárení subjektov samosprávy. Osobitné časti správy obsahujú aj zhodnotenie opodstatnenosti podnetov.

Prehľad kontrolovaných podnetov:

Podnet od koho	Proti komu	Počet obyv. Obce	Predmet podnetu
Anonym a zamestnanec obce	Obec Lemešany	1761	Hospodárenie so štátnymi účelovými dotáciami, schválenie záverečného účtu bez stanoviska hl. kontrolóra, netransparentné verejné obstarávanie, audit, financovanie rekonštrukcie kultúrneho domu, výmena okien ZŠ, zabezpečenie pozemkov pre výstavbu kostola, neskolaudovaný dom smútku, poškodzovanie poľnohospodárskej pôdy, fyzické napadnutie kontrolóra obce
Občan obce	Obec Košické Olšany	1179	Závazky z nákupu pozemkov a zriadenie skládky TKO, neoprávnená úhrada dane z prevodu a prechodu nehnuteľností, financovanie futbalového klubu, hospodárnosť

			pri zabezpečovaní opráv a služieb
Občan obce	Mesto Žarnovica	6383	Prenájom plochej dráhy súkromnej spoločnosti bez schválenia mestským zastupiteľstvom a nevýhodnosť prenájmu
Občan obce	Obec Horné Hámre	663	Obstaranie plánu územno-ekonomického rozvoja obce a stavebné úpravy budovy pošty bez schválenia obecným zastupiteľstvom
Občania obce	Obec Krušovce	1875	Činnosť starostu obce, hospodárenie s obecným rozpočtom, financovanie stavebných investícií, hospodárenie ZŠ-ŠJ, verejné obstarávanie, zúčtovanie dotácií z VÚC, činnosť hlavného kontrolóra obce
Občan mesta	DSS Košice, teraz Lux, n.o. Košice	-	Hospodárenie a nakladanie s finančnými prostriedkami a majetkom štátu, personálna politika, privatizácia bytovky DSS, prechod majetku štátu do súkromného vlastníctva pri transformácii DSS
Občan obce	Obec Daňová	489	Zaplatenie pohrebu zosnulému starostovi, schvaľovanie projektov na stavebné úpravy, zbierka na rekonštrukciu MŠ, neodôvodnené vyradenie majetku
Občan obce	Obec Podtureň	667	Používanie osobného motorového vozidla starostu na služobné účely, financovanie káblovej prípojky, zadlžovanie obce pri financovaní výstavby nájomných bytov, platenie dane z nehnuteľností
Občan obce	Obec Bziny	522	Trvalý pobyt starostu, zneužívanie služobných áut na súkromné účely, odmeny, znehodnotenie životného prostredia v obci, činnosť telovýchovnej jednoty
Občan obce	Obec Malá Lodina	198	Investičná výstavba – stavba obecného úradu a domu smútku, prostriedky poskytnuté zo ŠR, odmeňovanie, predaj pozemkov poslancom, činnosť hlavného kontrolóra obce
Anonym	Obec Ochodnica	1976	Nehospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami pri výstavbe vodovodu, kanalizácie, zateplení obecnej budovy využívanie služobného motorového vozidla,
Anonym	Obec Podbrezová	4200	Zamestnávanie rodinných príslušníkov, platové pomery starostu, výstavba infraštruktúry

2. Výsledky kontrol

2.1. Súhrn kontrolných zistení

2.1.1. Rozpočet obce, záverečný účet obce, účtovná závierka

Obce pri zostavovaní svojich rozpočtov nerešpektovali pravidlá stanovené **zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 611/2005 Z.z.** (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Najčastejšie sa vyskytovali nedostatky v rozpočtovom procese, ktoré sa týkali:

- I.** nevykonávania zmien rozpočtu v priebehu roka rozpočtovými opatreniami pri zostavovaní rozpočtov samotných obcí, ako aj organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti, čo bolo v rozpore s **§ 14 ods. 2,**
- II.** nevedenia operatívnej evidencie o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu roka, čo bolo v rozpore s **§ 14 ods. 3,**
- III.** zostavovania rozpočtov a účtovnej závierky bez rešpektovania členenia rozpočtu obce na bežné príjmy a bežné výdavky, kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie, čo bolo v rozpore s **§ 10 ods. 3,**
- IV.** zaradenia finančných operácií do príjmov a výdavkov rozpočtu, ktorým došlo k ovplyvneniu výsledku hospodárenia, ako aj ovplyvneniu tvorby rezervného fondu obce, čo bolo v rozpore s **§ 16 ods. 6,**
- V.** neusporiadania hospodárenia obce vo vzťahu k zriadeným právnickým osobám, čo bolo v rozpore s **§ 16 ods. 2,**
- VI.** nezahrnutia prijatých finančných darov do rozpočtovaných príjmov obce, čo bolo v rozpore s **§ 5 ods. 1,**
- VII.** schválenia schodkového rozpočtu obce, čo bolo v rozpore s **§ 10 ods. 7.**

Pri zostavovaní záverečného účtu kontrolovaných obcí za rok 2005 (termín na prerokovanie záverečného účtu za rok 2006 bol do 30.06.2007 a tým presahoval obdobie výkonu kontroly v uvádzaných prípadoch) bolo zistené porušovanie pravidiel ustanovených v **§ 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení,** a to najmä z dôvodu:

- VIII.** absencie zákonných náležitostí v zostavených záverečných účtoch, ako napr. údaje o plnení rozpočtu podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou

klasifikáciou, bilancia aktív a pasív, prehľad o stave a vyvoji dnu, vycislenie finančných operácií, čo bolo v rozpore s § 16 ods. 5,

IX. prerokovania záverečných účtov zastupiteľstvom bez výroku, čo bolo v rozpore s § 16 ods. 8,

X. nedodržania lehoty na prerokovanie záverečného účtu najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka, čo bolo v rozpore s § 16 ods. 10,

XI. absencie rozhodnutia zastupiteľstva o použití prebytku rozpočtu obce, čo bolo v rozpore s § 16 ods. 6,

XII. nezverejnenie návrhu záverečného účtu obce spôsobom obvyklým, čo bolo v rozpore s § 16 ods. 7 citovaného zákona a § 9 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“).

Pri zostavovaní účtovnej závierky obcí boli zistené porušenia zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a zákona o obecnom zriadení, ktoré poukazujú v mnohých prípadoch na nízku úroveň vedenia účtovnej evidencie, neplnenie si zákonných povinností obce pri overovaní výsledkov hospodárenia, ako aj na nesúlad účtovných výkazov s účtovníctvom a tým skresľovanie zverejňovaných údajov pre potreby vyčísl'ovania stavu verejných financií.

Medzi najpodstatnejšie porušenia zákona o účtovníctve a zákona o obecnom zriadení pri zostavovaní účtovnej závierky patrili:

XIII. nepremietnutie zvýšenia hodnoty aktív z titulu vykonaných technických zhodnotení na majetku,

XIV. nesprávne ocenenie majetku,

XV. nesprávne účtovanie a vykazovanie finančných operácií,

XVI. nevypracovanie poznámok ako súčasti účtovnej závierky,

XVII. zostavenie neúplnej súvahy bez údajov za bezprostredne predchádzajúce obdobie,

XVIII. nevyhotovenie výročnej správy,

XIX. nesplnenie povinnosti mať účtovnú závierku overenú audítorom,

XX. chýbajúce predpísané všeobecné náležitosti účtovnej závierky ako je deň jej zostavenia, podpisový záznam osoby zodpovednej za jej zostavenie a osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva, podpisový záznam štatutárneho orgánu.

2.1.2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení

2.1.2.1. Dodržiavanie finančnej disciplíny

Nedostatky boli zistené pri dodržiavaní finančnej disciplíny podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“).

Vykonanou kontrolou boli zistené porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 citovaného zákona spolu v sume 9 481,5 tis. Sk z toho:

XXI. § 31 ods. 1 písm. a) poskytnutím alebo použitím verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom (Lux, n.o., Košice – nedodržanie účelu použitia finančného príspevku na starostlivosť v domove sociálnych služieb pre deti úhradou výdavkov spojených s úhradou reklamy a propagácie, turistických zájazdov správneho aparátu, reprezentačných výdavkov, paušálnych odmien pre poradcov a sprostredkovateľov spolu v sume 87 tis. Sk),

XXII. § 31 ods. 1 písm. b) poskytnutím alebo použitím verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov (Obec Lemešany – preplatením cestovných náhrad fyzickej osobe bez uzavretia zmluvného vzťahu 6,8 tis. Sk, preplatením výdavkov na činnosť záujmovej organizácie nad rámec zmluvy o pridelení dotácii v sume 50,8 tis. Sk, Obec Košické Olšany – uhradením výdavkov za odbornú prehliadku a kontrolu technického zariadenia za prenajímateľa nebytového priestoru v rozpore s uzavretou nájomnou zmluvou v sume 12,9 tis. Sk, vyplatením verejných prostriedkov za práce a dodávky, ktoré neboli vykonané v sume 5,8 tis. Sk, úhradou nákupu pozemkov za cenu vyššiu ako bolo schválené obecným zastupiteľstvom v sume 6,9 tis. Sk, plnením daňovej povinnosti za iný subjekt v sume 139,4 tis. Sk),

XXIII. § 31 ods. 1 písm. c) neodvedením prostriedkov subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu (Lux, n.o., Košice – prekročením lehoty na odvod zúčtovaných prostriedkov z poskytnutého finančného príspevku v sume

92,2 tis. Sk, neodvedením príjmov týkajúcich sa pohľadávok za minulé obdobia do rozpočtu KSK v sume 181,1 tis. Sk, neodvedením nevyčerpaných prostriedkov z príspevku KSK sústredených na bankovom účte rezervného fondu neziskovej organizácie v sume 2 039,5 tis. Sk),

XXIV. § 31 ods. 1 písm. d) neodvedením výnosu z verejných prostriedkov do rozpočtu subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu (Lux, n.o., Košice – nedodržanie lehoty na odvod výnosov do rozpočtu KSK v sume 1,8 tis. Sk),

XXV. § 31 ods. 1 písm. e) poskytnutím alebo použitím verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom (Lux, n.o., Košice – nedodržanie účelu použitia finančného príspevku na starostlivosť v domove sociálnych služieb pre deti úhradou výdavkov spojených s úhradou reklamy a propagácie, turistických zájazdov správneho aparátu, reprezentačných výdavkov, paušálnych odmien pre poradcov a sprostredkovateľov spolu v sume 87 tis. Sk),

XXV. § 31 ods. 1 písm. g) umožnením bezdovodného odnatenia získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov (Lux, n.o., Košice – nadhodnotenie nákladov pre vyúčtovanie poskytnutého finančného príspevku z rozpočtu KSK v sume

1 438,4 tis. Sk, krátenie príjmov rozpočtu KSK získaním nájomného z majetku KSK od tretích osôb bez súhlasu prenajímateľa a vlastníka majetku v sume 66,9 tis. Sk),

XXVI. § 31 ods. 1 písm. j) nehospodárnym, neefektívnym a neúčinným vynakladaním verejných prostriedkov (Obec Lemešany – spolufinancovanie rekonštrukcie športového areálu z obecných prostriedkov v čase neusporiadania vlastníckych pomerov a práv obce k dotknutým nehnuteľnostiam, t.j. k budove a pozemkom, na ktorých sa areál nachádzal v sume 242,8 tis. Sk, úhrada výdavkov spojených s prevádzkou a údržbou bezplatne prenajímaných nebytových priestorov z rozpočtu obce v sume 643,3 tis. Sk, kompenzácia vynaložených nákladov na stavebné úpravy prenajatých priestorov podnikateľským subjektom v rozpore s uzavretými nájomnými zmluvami v sume 207,2 tis. Sk, Obec Košické Olšany - nevrátenie nevyčerpaných prostriedkov z pôžičky v sume 60,6 tis. Sk, Mesto Žarnovica – nepreukázanie prác na úprave spevnených plôch v areáli športového štadióna v sume 59,5 tis. Sk, nepreukázanie opodstatnenosti nákladov na prenajaté motorové vozidlo v sume 13,2 tis. Sk, neopodstatnený nákup diskov s pneumatikami do služobného motorového vozidla v sume 32 tis. Sk, Obec Horné Hámre – úhrada zálohových platieb za územnoplánovaciú dokumentáciu bez predloženia čiastkového plnenia zmluvy v sume 80 tis. Sk, Lux, n.o., Košice – úhrada leteckej prepravy a taxislužby na dopravu na seminár v sume 8,5 tis. Sk, zabezpečenie verejného obstarávania dodávateľským spôsobom u zákaziek s nízkou hodnotou v sume 200 tis. Sk),

XXVII. § 31 ods. 1 písm. k) nedodržaním ustanoveného alebo určeného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami (Obec Lemešany – poskytovanie návratných finančných výpomocí z rozpočtu obce fyzickým osobám v sume 18,7 tis. Sk, Obec Horné Hámre – úhrada stavebných prác z rozpočtu obce bez predchádzajúceho schválenia zmeny rozpočtu v sume 258,7 tis. Sk, Lux, n.o., Košice – nedodžiavanie zmluvnej povinnosti viesť prostriedky z príspevku KSK na jednotlivé dotačné účely na samostatných bankových účtoch v sume 100 tis. Sk, úhrada stavebných úprav prenajatých nehnuteľností od KSK z finančného príspevku KSK bez vopred získaného súhlasu vlastníka majetku podľa podmienok zmluvy v sume 2 154,4 tis. Sk),

XXVIII. § 31 ods. 1 písm. l) uhradením preddavkov z verejných prostriedkov v rozpore s týmto zákonom alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov v prípadoch poskytnutia preddavkov na výkony a tovary bez vopred písomne uzavretej

dohody, resp. ich nezúčtovania do 3 mesiacov od poskytnutia a ani do konca rozpočtového roka (Obec Lemešany – v sume 415,7 tis. Sk, Obec Košické Olšany – v sume 10 tis. Sk, Obec Podbrezová – v sume 120 tis. Sk),

XXIX. § 31 ods. 1 písm. m) porušením pravidiel a podmienok pri poskytovaní prostriedkov z rozpočtu verejnej správy subjektom verejnej správy (Obec Lemešany - nezabezpečenie prehľadného a transparentného spôsobu poskytovania dotácií právnickým osobám bez určenia účelu, podmienok poskytnutia a vyúčtovania dotácií v sume 237 tis. Sk, poskytnutie finančného príspevku právnickej osobe bez uzavretia zmluvy o dotácii a jej následného zúčtovania s rozpočtom obce v sume 40 tis. Sk),

XXX. § 31 ods. 1 písm. n) nedodržaním podmienok, za ktorých boli rozpočtové prostriedky poskytnuté (Obec Lemešany – nepreukázané vlastnícke práva k pozemkom zo strany žiadateľa v rámci žiadosti o dotáciu z kapitoly MŠ SR na projekt rekonštrukcie a modernizácie športového areálu v sume 250 tis. Sk, Obec Košické Olšany – nezúčtovanie dotácie poskytnutej telovýchovnej jednote z rozpočtu obce podľa stanovených podmienok v sume 200 tis. Sk, Lux, n.o., Košice – predloženie vyúčtovania finančného príspevku z rozpočtu VÚC po zmluvnom termíne v sume 0,4 tis. Sk).

Prehľad porušenia finančnej disciplíny podľa subjektov:

Kontrolovaný subjekt	Porušenie finančnej disciplíny spolu v tis. Sk
Obec Lemešany	2 112,3
Obec Košické Olšany	435,6
Mesto Žarnovica	104,7
Obec Horné Hámre	338,7
Obec Krušovce	-
Lux, n.o., Košice (KSK)	6 370,2
Obec Ďanová	-
Obec Podtureň	-
Obec Bziny	-
Obec Malá Lodina	-
Obec Ochodnica	-